

ПРОГРАМА

моніторингу якості організації дистанційного навчання в закладах позашкільної освіти Донецької області

I. Загальні положення

Війна в Україні призвела до дестабілізації в багатьох аспектах суспільного життя. Однією з найбільш уразливих галузей стала освіта, яка не встигла стабілізуватися після випробування глобальною пандемією.

Тим не менше, заклади позашкільної освіти продовжують свою роботу у дистанційному форматі. Дистанційне навчання для позашкілля є інновацією, адже подання інформації у форматі онлайн ускладнює проведення групових занять, особливо гуртків хореографії, вокальних, хорових чи гуртків спортивного профілю.

За результатами моніторингового дослідження (вивчення питання) щодо забезпечення доступу до якісної позашкільної освіти, проведеного управлінням Державної служби якості освіти у Донецькій області у період з 24 квітня по 05 травня 2023 року відповідно до листа Державної служби якості освіти України від 14.04.2023 № 01/01-24а/590 виявлено низку несприятливих чинників, які перешкоджають забезпеченню рівного доступу до позашкільної освіти здобувачам освіти.

Зокрема за даними моніторингового дослідження спостерігається скорочення на 10% мережі закладів позашкільної освіти у всіх сферах (освіти, культури, спорту). Така тенденція зумовлена кількома чинниками:

- у процесі децентралізації відбувається ліквідація чи реорганізація (шляхом злиття або приєднання) ЗПО;
- сільські територіальні громади у більшості випадків не мають фінансових можливостей на створення чи утримання ЗПО;
- частина ЗПО не передані районними радами у комунальну власність громад.

Неузгодженість дій місцевих органів управління освітою, культурою та спортом, у підпорядкуванні яких перебувають ЗПО, щодо збереження мережі закладів і контингенту здобувачів позашкільної освіти призводить до порушення прав дітей на здобуття позашкільної освіти, особливо у сільській місцевості.

Окрім того в умовах воєнного стану спостерігаються негативні кадрові зміни у складі педагогічних працівників/тренерів-викладачів.

Позашкільна освіта є важливою складовою системи безперервної освіти, визначеної Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про позашкільну освіту».

Заклади позашкільної освіти, на підконтрольній Україні території, крім освітньої, виховної функції, виконують важливу соціальну функцію, забезпечуючи психологічну підтримку та організовуючи змістовне дозвілля для дітей, із числа внутрішньо переміщених осіб. Крім того, сьогодні ці заклади ефективно займаються патріотичним вихованням дітей та молоді,

організовуючи військово-патріотичні заходи, благодійні, волонтерські акції, тощо.

Таким чином результати моніторингового дослідження (вивчення питання) стали передумовою для розробки Програми моніторингу якості організації дистанційного навчання в закладах позашкільної освіти Донецької області.

Мета моніторингу: дослідити якість організації освітнього процесу під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану.

Завдання моніторингу:

- проаналізувати мережу закладів позашкільної освіти області;
- вивчити форми організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти в умовах воєнного стану під час дистанційного навчання;
- визначити рівень забезпечення потреб учасників освітнього процесу закладів позашкільної освіти регіону щодо забезпечення якості освіти, освітньої діяльності;
- розробити рекомендації за результатами моніторингового дослідження;

Об'єкти моніторингу:

- стан функціонування освітньої мережі закладів позашкільної освіти;
- організація освітнього/навчально-тренувального процесу в закладах позашкільної освіти;
- матеріально-технічні та навчально методичні умови здійснення освітньої діяльності;
- кадрове забезпечення закладів позашкільної освіти

II. Суб'єкти моніторингу

1. Суб'єктом, що проводить моніторинг, є управління Державної служби якості освіти у Донецькій області.

2. Учасники дослідження:

- 1) здобувачі позашкільної освіти;
- 2) педагогічні працівники закладів позашкільної освіти;
- 3) керівники закладів загальної середньої освіти;
- 4) батьки, інші законні представники здобувачів загальної середньої освіти.

освіти.

III. Індикатори моніторингу

1. Формування оптимальної освітньої мережі закладів позашкільної освіти області:
 - зміни у кількісному та якісному складі;
 - забезпечення збалансованої мережі ЗПО з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації, а також відповідно до культурно-освітніх та інших потреб мешканців територіальних громад;
 - створення умов для забезпечення прав і можливостей дітей з особливими освітніми потребами для здобуття ними освіти.

2. Модель дистанційного навчання (поєднання синхронного та асинхронного режимів), що використовується в закладах позашкільної освіти:
 - спосіб організації дистанційного навчання;
 - використання цифрових технологій в освітньому процесі;
 - форми та засоби комунікації між учасниками освітнього процесу.
3. Забезпечення потреб учасників освітнього процесу закладів позашкільної освіти:
 - кадрове забезпечення закладів позашкільної освіти області;
 - створення належних умов засновником/керівником для професійного розвитку педагогічних працівників та підвищення їхньої кваліфікації;
 - наявність техніки та доступу до інтернету у вихованців та тренерів/керівників гуртків;
 - рівень задоволеності здобувачів освіти, педагогічних працівників, батьків або осіб, що їх замінюють до освітнього процесу в умовах дистанційного навчання;

IV. Вид моніторингу

Зовнішній, регіональний.

V. Методи, принципи та параметри моніторингу

1. Методи проведення:
 - анкетування педагогічних працівників,
 - анкетування батьків,
 - анкетування здобувачів освіти,
 - анкетування керівників закладів.
2. Принципи, відповідно до яких проводиться моніторинг:
 - науковість і методична обґрунтованість;
 - об'єктивність;
 - відповідність меті (валідність);
 - системність;
 - сприйняття громадськістю;
 - відкритість деперсоніфікованих результатів, а також інформації про показники на регіональному рівні;
 - закритість інформації про персональні результати учасників моніторингу, а також про показники на локальному (щодо груп, закладів освіти, міст, сіл) рівні;
 - інформативність результатів.

VI. Цикли моніторингу та основні етапи проведення

1. Моніторинг проводиться періодично за такими циклами:

I цикл – 2023/2024 навчальний рік;

II цикл – 2024/2025 навчальний рік;

III цикл – 2025/2026 навчальний рік.

2. Основні етапи проведення моніторингу

Моніторинг передбачає такі етапи:

- 1) визначення мети та завдань моніторингу;
- 2) розроблення інструментарію моніторингу;
- 3) формування вибірки дослідження (заклади позашкільної освіти, які беруть участь у моніторингу);
- 4) проведення констатувального етапу – 2023/2024 навчальний рік
- 5) проведення опитування керівників, педагогічних працівників, здобувачів закладів загальної середньої освіти, батьків, інших законних представників здобувачів позашкільної освіти;
- 6) проведення спостереження за педагогічною діяльністю;
- 7) аналіз та узагальнення результатів моніторингу;
- 8) підготовка і оприлюднення результатів моніторингу;
- 9) підготовка і оприлюднення узагальненого звіту та рекомендацій за результатами моніторингу.

VII. Інструменти, що будуть використані під час моніторингу

1. Для анкетування учасників моніторингу використовуються чотири типи анкет:

- 1) анкета для керівника закладу позашкільної освіти;
- 2) анкета для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти;
- 3) анкета для учнів/учениць закладів позашкільної освіти;
- 4) анкета для батьків, інших законних представників здобувачів позашкільної освіти.

2. Для проведення спостереження за педагогічною діяльністю використовується «Форма вивчення педагогічної діяльності педагогічних працівників та/або навчально-тренувальної роботи тренерів-викладачів у закладі позашкільної освіти» (наказ Державної служби якості освіти України від 29.09.2021 № 01-11/66 про затвердження нової редакції Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти).

3. Інформація, зібрана у процесі дослідження, може бути використана з дослідницькою метою. Неперсоніфіковані результати дослідження можуть бути опубліковані.

VIII. Проведення анкетування учасників моніторингу

Анкетування учасників моніторингу проводиться:

- 1) відповідно до норм і вимог Порядку проведення моніторингу якості освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 січня 2020 року № 54; нормативно-правових актів з питань організації освітнього процесу в закладах позашкільної освіти;
- 2) у терміни, визначені графіком проведення моніторингу;
- 3) у закладах позашкільної освіти, які визначені відповідно до вибірки дослідження.

IX. Проведення спостереження за педагогічною діяльністю

Спостереження за проведенням педагогічної діяльності педагогічних працівників здійснюється:

- 1) відповідно до норм і вимог Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти, затверджених наказом Державної служби якості освіти України від 29.09.2021 № 01-11/66;
- 2) у терміни, визначені графіком проведення моніторингу;
- 3) у закладах позашкільної освіти, які визначені відповідно до вибірки дослідження.

Х. Визначення результатів моніторингу

1. Обробка та узагальнення результатів моніторингу здійснюється на основі даних статистично-математичної обробки результатів анкетування.

2. Інформування про результати моніторингу здійснюються шляхом оприлюднення інформаційно-аналітичних звітів на офіційному сайті Державної служби якості освіти України, на сторінці управління Державної служби якості освіти у Донецькій області.

Графік проведення моніторингу в 2023/2024 н.р. та узагальнення результатів (перший цикл)

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1.	Розроблення інструментарію моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 10.11.2023
2.	Апробація інструментарію	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 17.11.2023
3.	Створення вибірки дослідження	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 24.11.2023
4.	Підготовка та затвердження наказу управління Державної служби якості освіти у Донецькій області про проведення моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 15.01.2024
5.	Погодження керівників ЗПО на участь у моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 25.01.2024
6.	Проведення опитування	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 23.02.2024
7.	Спостереження за проведенням педагогічної діяльності педагогічних працівників	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 23.02.2024
8.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 29.03.2024
9.	Оприлюднення звіту та рекомендацій за результатами першого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 12.04.2024

**Графік проведення моніторингу в 2024/2025 н.р. та узагальнення
результатів (другий цикл)**

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1.	Проведення онлайн-опитування	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 21.02.2025
2.	Спостереження за проведенням педагогічної діяльності педагогічних працівників	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 21.02.2025
3.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 28.03.2025
4.	Оприлюднення звіту та рекомендацій за результатами другого циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 11.04.2025

**Графік проведення моніторингу в 2025/2026 н.р. та узагальнення
результатів (третій цикл)**

№	Заходи	Відповідальний	Терміни проведення
1.	Проведення онлайн опитування	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 20.02.2026
2.	Спостереження за проведенням педагогічної діяльності педагогічних працівників	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 20.02.2026
3.	Аналіз та узагальнення результатів дослідження	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 27.03.2026
4.	Оприлюднення звіту та рекомендацій за результатами третього циклу моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 10.04.2026
5.	Оприлюднення узагальненого звіту за результатами моніторингу	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 10.05.2026
6.	Оприлюднення рекомендацій за результатами моніторингового дослідження	Управління ДСЯО у Донецькій області	до 10.06.2026

Виконуюча обов'язки
начальника управління

Олена ГРИГОРЕНКО